

Brusselse en Belgische ziekenhuizen massaal in het rood. Wanneer zal de overheid reageren?

De jaarlijkse MAHA-studie van Belfius toont voor boekjaar 2022 een dramatische verslechtering van de financiële situatie van de Belgische algemene ziekenhuizen. Bijna 60% van de algemene ziekenhuizen ging in 2022 in het rood. Dit is een verdubbeling vergeleken met vorig jaar. Voor GIBBIS, die de Brusselse ziekenhuissector vertegenwoordigt, is dit de kroniek van een aangekondigde catastrofe. Een situatie die eerder vroeg dan laat een impact zal hebben op de kwaliteit van de zorg. Het is tijd om nu te handelen!

Bijna 60% van de algemene ziekenhuizen had in 2022 een negatief courant resultaat, voor 84% is het courant resultaat lager dan 1% van het zakencijfer. De sector draait in zijn geheel 181 miljoen euro courant verlies. Dit terwijl we streven naar minimaal 2% rendabiliteit om te kunnen investeren in innovatie. 29% van de algemene ziekenhuizen genereerde in 2022 zelfs onvoldoende cashflow om haar leningen terug te betalen, een verdubbeling t.o.v. 2021. Het zijn slechts enkele cijfers uit de MAHA-studie die wijzen op de dramatische verslechtering van de financiële situatie van de algemene ziekenhuizen.

De MAHA-studie waagt zich ook dit jaar aan een prognose. Op basis van de cijfers van het eerste semester 2023 zal de situatie dit jaar niet verbeteren. De ziekenhuizen die momenteel hun budgetten voor 2024 opmaken komen tot dezelfde conclusie voor volgend jaar.

Het fragiele financiële evenwicht, omwille van de historische structurele onderfinanciering, is uit balans gebracht door nieuwe factoren, waaronder:

- De financieringsmechanismen zijn niet aangepast om in te spelen op de enorme toename van indexatie- en energiekosten.
- Het Planbureau voorspelt in 2023 en 2024 nog steeds een heel hoge index van 4%. Het indexeren van honoraria gebeurt echter met anderhalf jaar vertraging.
- Slechts een fractie van de gestegen energiekosten wordt gefinancierd.

“Vorig jaar deden we een dringende publieke oproep om de financiële gezondheid van de ziekenhuissector te behandelen. We herhaalden dit vorige maand ([zie persbericht van 04/10/2023 : https://www.gibbis.be/nl/alle-nieuws/item/5061-persbericht-16](https://www.gibbis.be/nl/alle-nieuws/item/5061-persbericht-16)) te midden van de begrotingsdiscussies 2024. Waar de overheid tijdens de covidcrisis nog alles uit de kast haalde om de ziekenhuizen te ondersteunen, blijft ze nu in gebreke. Ik vraag me af wanneer de overheid eindelijk

zal reageren”, aldus Dieter Goemaere, Chief Economist bij GIBBIS.

“Binnen deze extreem moeilijke financiële context neemt de ziekenhuissector haar verantwoordelijkheid en zoekt voortdurend naar efficiënties, zonder de kwaliteit van de zorg in gevaar te brengen: er wordt bespaard waar mogelijk, opnames worden, waar medisch mogelijk ingekort (-5,7% op 3 jaar) of vervangen door daghospitalisatie (58 % van de opnames gebeurde in 2022 in dagziekenhuis tegenover 53,6% in 2019). Het blijven druppels op een hete plaat. Het is een kwestie van tijd voordat de financiële context ook de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg zal raken.” voegt Dieter Goemaere toe.

Nochtans zijn de uitdagingen enorm: de zorgvraag van de bevolking neemt samen met de vergrijzing toe, de ziekenhuissector moet aantrekkelijker worden voor het zorgpersoneel, de ecologische en technologische transitie staan voor de deur.

Met het oog op de aanstaande verkiezingen pleit GIBBIS dan ook om te investeren in de zorg. De groeinorm voor zorgbudgetten, exclusief indexatie, moet minstens op 2,5% liggen. Daar bovenop zijn specifieke budgetten nodig om te investeren in een attractiviteitsplan voor het zorgpersoneel, duurzame ontwikkeling en technologische ontwikkeling zoals bijvoorbeeld artificiële intelligentie. De legitieme kosten, zoals personeelsindexatie, cyber- en gegevensbeveiliging en de werkingskosten van de operatiekwartieren, vereisen adequate financiering. Bovendien is een grondige hervorming van de ziekenhuisfinanciering noodzakelijk, zodat middelen efficiënt worden toegewezen aan de beheerders van de kosten. Dit zou artsen en ziekenhuizen in staat stellen om samen te blijven investeren in innovatie.

Contact pers:

Ariane van de Werve – +32 486 17 33 26 – ariane.vandewerve@GIBBIS.be

GIBBIS (www.GIBBIS.be) is de pluralistische werkgeverskoepel van de openbare en private social profit gezondheidsinstellingen van Brussel. Ze vertegenwoordigt meer dan 70 instellingen (ziekenhuizen, psychiatrische instellingen en rustoorden), verspreid over meer dan 80 sites gelegen in de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.